

STORTINGET

Innst. 238 S

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Dokument 8:108 S (2021–2022)

Innstilling fra næringskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Alfred Jens Bjørlo, Guri Melby og André N. Skjelstad om å styrke investeringene i norsk helsenæring

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen gjennom Nordisk ministerråd etablere et forum for samarbeid og spesialisering innenfor helsenæringen.
2. Stortinget ber regjeringen innenfor rammene av strengt personvern og datasikkerhetshensyn komme tilbake til Stortinget med tiltak for å redusere ventetid før godkjenning og tilgang til helse-data for private aktører i helsesektoren.
3. Stortinget ber regjeringen etablere et forum for å legge til rette for samarbeid mellom offentlige og private aktører i helsesektoren.
4. Stortinget ber regjeringen i samarbeid med helseforetakene og forskningsmiljøene definere satsingsområder for økt forskning innen helsesektoren, etter modell av Oslo myelomatosesenter.
5. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2023 med forslag om å utvide Skattefunn-ordningen slik at den treffer flere store aktører innenfor helsenæringen.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Karianne B. Bråthen, Per Vidar Kjølmoen, Sverre Myrli og Solveig Vitanza, fra Høyre, Olve Grotle, Linda Hofstad Helleland og Lene Westgaard-Halle, fra Senterpartiet, Hans Gunnar Holand, Jenny Klinge og Per Olav Tyldum, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad og Terje Hansen, fra Sosialistisk Venstreparti, fung. leder Torgeir Knag Fylkesnes, fra Rødt, Geir Jørgensen, fra Venstre, Alfred Jens Bjørlo, og fra Miljøpartiet De Grønne, Rasmus Hansson, viser til Dokument 8:108 S (2021–2022) om å styrke investeringene i norsk helsenæring.

Komiteen deler forslagsstillernes syn på at for å lykkes i omstillingen av norsk økonomi må det legges til rette for nye arbeidsplasser, økt eksport og vekst over hele landet.

Komiteen merker seg at forslagsstillerne er opptatt av å legge til rette for at flere internasjonale helsenæringsaktører skal investere i Norge, og fremsetter flere forslag som skal bidra til dette.

Komiteen viser til brev datert 25. februar 2022 (vedlagt innstillingen) fra statsråd Jan Christian Vestre til komiteen, der det framgår at representantforslaget berører flere departementers ansvarsområder, og at også Helse- og omsorgsdepartementet og Finansdepartementet har gitt sine vurderinger av forslaget. Videre

registrerer komiteen at svaret fra statsråden viser til at flere av forslagene allerede er ivarettatt.

Komiteen merker seg videre at det allerede i dag er et utstrakt samarbeid innenfor helse på nordisk nivå, og at helse er et prioritert samarbeidsområde gjennom Nordisk ministerråd.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Rødt, viser til at helsenæringen er viktig for Norge, og at den er en næring med stort potensial for vekst og økt verdiskaping. Dette er derfor en næring det må satses videre på.

Flertallet deler forslagsstillernes syn på betydningen av nordisk samarbeid og merker seg at det fremmes forslag om at det gjennom Nordisk ministerråd skal etableres et forum for samarbeid og spesialisering innenfor helsenæringen. Flertallet ser dette som viktig og merker seg at de nordiske landene har gode forutsetninger for sammen å kunne posisjonere seg internasjonalt.

Komiteen merker seg videre at det foreslås at det skal iverksettes tiltak for å redusere ventetid før godkjenning og tilgang til helsedata for private aktører i helsesektoren.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringen i Hurdalsplattformen har varslet at det skal legges til rette for bedre bruk av helsedata til helseforskning, og at grunnlaget for kunnskapsbaserte helse- og omsorgstjenester skal styrkes. Det skal også stimuleres til innovasjon og næringsutvikling, og statsråden varsler i svarbrevet til komiteen at dette er et arbeid som pågår, og som regjeringen vil følge opp videre framover, bl.a. gjennom Helsedataservice og Helseanalyseplattformen som en nasjonal løsning for tilgjengeliggjøring av helsedata. Disse medlemmer har også merket seg at det i 2022 er en prioritert oppgave å redusere saksbehandlingstiden for å kunne sikre raskere utlevering av helsedata, og at Helsedataservice vil ha en viktig rolle i denne forbindelse.

Komiteen merker seg videre at det foreslås å etablere et forum for å legge til rette for samarbeid mellom offentlige og private aktører i helsesektoren. Komiteen viser til at HelseOmsorg21-rådet, har en slik rolle, og at dette er et råd som ble etablert i 2015 som en del av Solberg-regjeringens oppfølging av HelseOmsorg21-strategien fra 2014.

Komiteen viser til at det også fremmes forslag om at regjeringen, i samarbeid med helseforetakene og forskningsmiljøene, skal definere satsingsområder for økt forskning innen helsesektoren etter modell av Oslo myelomatosisenter. Komiteen merker seg svarbrevet fra statsråden, med informasjon om NorTrials-satsingen og etablering av i alt seks NorTrials-sentre innen tematis-

ke områder der helsenæringen og fagmiljøene i fellesskap har vurdert at Norge har særskilte fortrinn. NorTrials-sentrene vil bli lagt til de seks universitetssykehusene, men skal fungere som lokale nav i nasjonale nettverk.

Komiteen merker seg videre forslaget om å utvide Skattefunn-ordningen, slik at den treffer flere store aktører innenfor helsenæringen, og at regjeringen skal komme tilbake til Stortinget med dette i forbindelse med statsbudsjettet for 2023. Komiteen er kjent med at Skattefunn-ordningen er en generøs, generell og rettighetsbasert ordning. Det at støtten gjelder likt for alle, uavhengig av næring og størrelsen på foretaket, gjør den til et ubyråkratisk og lett tilgjengelig virkemiddel for næringslivet. Støtte gjennom Skattefunn må også være forenlig med EØS-avtalens regelverk for offentlig støtte. Komiteen merker seg at statsråden i sitt svarbrev til komiteen opplyser at han ikke kan se at det er konkrete vilkår i reglene som hindrer de store aktørene innenfor helsenæringen i å bruke Skattefunn-ordningen, og ser heller ikke at det er noen aktuelle forslag som vil føre til at flere store aktører innenfor helsenæringen kan benytte ordningen.

Komiteen åpnet for skriftlige innspill i saken og viser til at det innen fristen kom inn seks høringshøringsinnspill i saken. Komiteen merker seg at samtlige høringsinstanser støtter satsingen på å styrke investeringene i norsk helsenæring.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til Meld. St. 18 (2018–2019) Helsenæringen – Sammen om verdiskaping og bedre tjenester, hvor regjeringen Solberg var veldig tydelig på at næringslivet er en del av løsningen, og at det må føres en aktiv næringspolitikk for vekst og utvikling. Noen av tiltakene meldingen adresserte, er fortsatt svært relevante i dag, og disse medlemmer mener det er viktig at arbeidet med å følge opp disse videreføres av dagens regjering. For å sikre at helsenæringen må samarbeide med offentlige helseforetak ble det foreslått i stortingsmeldingen at det skulle tydeliggjøres forventninger om samarbeid med næringslivet i oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene og i tildelingsbrev til underliggende etater.

Disse medlemmer viser til at et annet viktig virkemiddel for næringsaktørene i helsenæringen er tilgang til testfasiliteter og pilotering i samarbeid med helseinstitusjonene. I stortingsmeldingen ble det foreslått som et tiltak å utrede mulighetene for å utnytte restkapasitet i eksisterende laboratorier og annen infrastruktur for testing og pilotering ved universiteter, høyskoler og sykehus ved å gjøre den tilgjengelig for næringslivet.

Disse medlemmer viser til HelseOmsorg 21 sitt høringsinnspill til komiteen, og merker seg særlig at ett av rådets strategiske områder i 2020 og 2021 har vært «hjemmemarked, næringsutvikling og innovative an-

skaffelser». Her har rådet vært opptatt av hva som skal til for å styrke økosystemet for helsenæringsutvikling i Norge, videreutvikle et profesjonalisert og bærekraftig hjemmemarked og styrke kulturen for næringsutvikling innenfor helse i alle sektorer. Disse medlemmer er opptatt av denne tilretteleggingen og vil etterlyse hvordan regjeringen vil jobbe mer med dette. Den første kunden er viktig for selskapene i helsenæringen, og ofte er denne første kunden en offentlig aktør. Da er det særlig viktig at det offentlige er «frempå» med å etterspørre innovative løsninger, samt at det offentlige opptrer som en profesjonell og ryddig innkjøper. Disse medlemmer viser til flere tilbakemeldinger fra næringen om at innovative offentlige anskaffelser har blitt nedprioritert gjennom pandemien, og disse medlemmer mener derfor dette er et særlig viktig område for regjeringen å følge opp videre.

Disse medlemmer viser videre til arbeidet med Helseanalyseplattformen som et viktig verktøy for å effektivisere og forenkle tilgangen til helsedata, noe som igjen vil kunne bidra i utviklingen av legemidler og medisinsk teknologi. Disse medlemmer vil etterspørre status og avklaring på fremdrift med denne plattformen hos regjeringen, da disse medlemmer opplever dette som en av de viktigste hindringene for nyutviklingen i og av en større norsk helsenæring.

Disse medlemmer er enig med forslagsstillerne i at helsenæringen har et stort potensial for å bli en sterk og viktig næring for Norge i fremtiden. Forslagsstillerne fremhever at helsenæringen er en av de næringene hvor Norge har et særlig stort potensial for vekst og økt verdiskaping, og samtidig vil disse medlemmer fremheve helsenæringens bidrag til en mer bærekraftig helse- og omsorgstjeneste. Perspektivmeldingen er veldig tydelig på at de offentlige utgiftene vil øke raskere enn inntektene, og at staten vil måtte stramme inn i offentlige budsjetter for å kunne dekke utgiftene til pensjoner, helse og omsorg. Disse medlemmer er enig om at det er essensielt at regjeringen legger til rette for å skape nye arbeidsplasser og vekst i et mangfold av næringer for at Norge skal lykkes med omstilling.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil særlig trekke frem arbeidet med å bygge og planlegge Nye Oslo universitetssykehus som et godt eksempel på hvordan man kan integrere og planlegge for en essensiell interaksjon og samhandling mellom private aktører og helseforetak i å utarbeide fremtidens helse- og omsorgstjenester.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne mener Norge bør satse kraftfullt på nasjonal produksjon av medisiner, vaksiner og medisinsk utstyr. Dette vil bidra til å skape et hjemmemarked for en inter-

nasjonalt rettet helsenæring i Norge. Samtidig vil det være viktig for den nasjonale beredskapen. Disse medlemmer viser videre til at offentlige anskaffelser vil være viktig for å skape markeder for helsenæringen. Derfor er disse medlemmer skuffet over Solberg-regjeringens manglende satsing på dette området og forventer at Støre-regjeringen prioriterer dette området fremover.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener Norge har et stort potensial for økt vekst og verdiskaping innenfor helsenæringen.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til forslag fra representanter fra Sosialistisk Venstreparti i Dokument 8:98 S (2019–2020) Representantforslag om nasjonal produksjon av legemidler og medisinsk utstyr (StatMed).

Komiteens medlemmer fra Venstre og Miljøpartiet De Grønne mener det er behov for et nordisk innovasjonssenter for moderne helsenæring og tett samarbeid med våre naboland om utviklingen av helsenæringen i tiden fremover. Til tross for at det norske helsevesenet bruker betydelige ressurser på helse, er Norge likevel et lite land med få pasienter innenfor enkelte pasientgrupper. Disse medlemmer mener det derfor er behov for en plan for å legge til rette for et nordisk samarbeid, fortrinnsvis gjennom Nordisk ministerråd.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennom Nordisk ministerråd etablere et forum for samarbeid og spesialisering innenfor helsenæringen.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at hørings svarene til representantforslaget er entydige på at det er en betydelig konkurranseulempa for helsenæringen at tilgangen til helsedata er utsatt for langt tregere saksbehandlingstid enn i våre naboland, og forslagsstillerne deler denne oppfatningen. Disse medlemmer mener samtidig at andre hensyn enn næringsutvikling skal tillegges vekt i behandlingen av helsedata, som personvern, men at det bør være mulig å redusere saksbehandlingstiden kraftig for å tilrettelegge for samfunnsnyttig bruk av helsedata.

Komiteens medlemmer fra Venstre og Miljøpartiet De Grønne trekker frem at utviklingen av et bedre helsevesen gjennom bruk av persontilpasset medisin er avhengig av helsedata. Studier blir

gjennomført på mindre pasientgrupper, med færre pasienter i studiene og kortere oppfølgingstid enn tidligere.

Komiteens medlem fra Venstre mener det er avgjørende å i økende grad ta i bruk helsedata for å gi Beslutningsforum et bedre grunnlag for sine beslutninger.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Miljøpartiet De Grønne understreker at det kan være behov for å styrke dagens registre i den hensikt å få ned saksbehandlingstiden for bruk og tilgang til helsedata i en periode frem til fremtidens registre, som Helsedataservice og Helseanalyseplattformen, er fullt operative. Behovet kan ha økt etter beslutningen om å sette utviklingen av Helseanalyseplattformen på pause.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innenfor rammene av strengt personvern og datasikkerhetshensyn komme tilbake til Stortinget med tiltak for å redusere ventetid før godkjenning og tilgang til helsedata for private aktører i helsesektoren.»

Komiteens medlem fra Venstre mener en nøkkel til økt næringsutvikling i bransjen er å utføre kliniske studier for utvikling av mulige kommersielle produkter, og at potensialet for næringsutvikling også blir tillagt noe vekt i beslutningsprosesser. Dette medlem mener også at antallet kliniske og industrielle studier kan økes betraktelig ved at industrien og bransjeorganisasjonene blir invitert inn som deltagere i studiene. Samarbeid mellom offentlige og private aktører har potensialet til å gjøre helsevesenet bedre, i tillegg til å kunne bidra til nye, verdifulle næringer.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen etablere et forum for å legge til rette for samarbeid mellom offentlige og private aktører i helsesektoren.»

Komiteens medlemmer fra Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser også til anbefalingene fra næringsutvklingsgruppen i utarbeidelsen av HelseOmsorg21-strategien, som foreslår å styrke Skattefunn-ordningen, og at helse og omsorg erklæres som et næringspolitisk satsingsområde.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2023 med

forslag om å utvide Skattefunn-ordningen slik at den treffer flere store aktører innenfor helsenæringen.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Høyre, Venstre og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen innenfor rammene av strengt personvern og datasikkerhetshensyn komme tilbake til Stortinget med tiltak for å redusere ventetid før godkjenning og tilgang til helsedata for private aktører i helsesektoren.

Forslag fra Venstre og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen gjennom Nordisk ministerråd etablere et forum for samarbeid og spesialisering innenfor helsenæringen.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2023 med forslag om å utvide Skattefunn-ordningen slik at den treffer flere store aktører innenfor helsenæringen.

Forslag fra Venstre:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen etablere et forum for å legge til rette for samarbeid mellom offentlige og private aktører i helsesektoren.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:108 S (2021–2022) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Alfred Jens Bjørlo, Guri Melby og André N. Skjelstad om å styrke investeringene i norsk helsenæring – vedtas ikke.

Oslo, i næringskomiteen, den 5. april 2022

Torgeir Knag Fylkesnes

fung. leder

Karianne B. Bråthen

ordfører

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Næringsministeren

Stortingets næringskomité
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

22/1417-2

25. februar 2022

Dokument 8: 108 S (2021-2022) - representantforslag om å styrke investeringene i norsk helsenæring

Det vises til brev av 16. februar 2022 og brev av 22. februar hvor Stortingets næringskomite ber om vurdering av Dokument 8:108 S (2021-2022), representantforslag fra stortingsrepresentantene Alfred Jens Bjørlo, Guri Melby og André N. Skjelstad (alle fra Venstre) om å styrke investeringen i norsk helsenæring. Det vises også til e-post av 23. februar fra Stortinget hvor det er gitt utsatt svarfrist til 25. februar kl. 1600.

Representantforslaget berører flere departementers ansvarsområder. Svar på spørsmål 2, 3 og 4 er derfor utarbeidet med bidrag fra Helse- og omsorgsdepartementet og svar på spørsmål 5 er utarbeidet med bidrag fra Finansdepartementet.

Generell overordnet kommentar

Denne regjeringen arbeider for endring. Vi har satt som mål å kutte klimagassutslippene med 55 prosent innen 2030. I tillegg skal vi få flere i arbeid, øke aktiviteten over hele landet, og øke eksporten med 50 prosent – også det innen 2030. Skal vi få til dette må vi tenke nytt og smart. Den norske helsenæringen er en slik kunnskapsintensiv næring i vekst.

For våre vekstbedrifter, som i næringslivet ellers, er det summen av rammebetingelser som er avgjørende for utviklingen. Regjeringens samlede nærings- og innovasjonspolitikkk skal støtte opp om bedrifter som ønsker vekst og vi vil være en aktiv partner for næringslivet.

Vurdering av enkeltforslag

- 1. Stortinget ber regjeringen gjennom Nordisk ministerråd etablere et forum for samarbeid og spesialisering innenfor helsenæringen.*

Jeg deler representantenes vurdering av betydning av nordisk samarbeid for å styrke helsenæringen, og det er allerede etablert et utstrakt samarbeid på innenfor helse på nordisk nivå.

De nordiske landene har stor utbredelse og bruk av digitale løsninger og ny teknologi i befolkningen generelt, både i offentlig sektor og i næringslivet. De nordiske landene ligger også langt fremme når det gjelder å digitalisere sine helse- og velferdstjenester. De nordiske landene har også en likeartet helsetjeneste og mange av de samme felles utfordringene bl.a. når det gjelder demografi og kroniske sykdommer. Persontilpasset medisin er eksempel på felles satsingsområde i Norden som allerede er etablert.

I sum gjør dette at vi i Norden som region har gode forutsetninger til å kunne utvikle medisin og helserelevante teknologiske løsninger raskere enn andre land, og sammen kunne posisjoner oss internasjonalt.

Det er allerede etablert flere arenaer for samarbeid om helsenæring på nordisk nivå. Gjennom Nordisk Ministerråd er helse ett prioritert samarbeidsområde, og det er etablert et godt forsknings- og innovasjonssamarbeid gjennom Nord Forsk og Nordic Innovation. Det er flere gode og vellykkede initiativer innenfor helse på dette.

Videre er det nylig igangsatt en felles nordisk studie om mulig samarbeid innenfor vaksineproduksjon. Studien skal kartlegge offentlige og private virksomheter, og ressurser knyttet til utvikling og produksjon av vaksiner i de ulike landene. Innovasjon Norge deltar fra norsk side og vil ha dialog med norske miljøer. Denne studien skal være ferdig før sommeren. Når dette arbeidet foreligger er det naturlig å se på om det er rom for ytterligere samarbeid på nordisk nivå.

2. Stortinget ber regjeringen innenfor rammene av strengt personvern og datasikkerhetshensyn komme tilbake til Stortinget med tiltak for å redusere ventetid før godkjenning og tilgang til helsedata for private aktører i helsesektoren.

Regjeringen har i Hurdalsplattformen varslet at vi vil legge til rette for bedre bruk av helsedata til helseforskning, styrke grunnlaget for kunnskapsbaserte helse- og omsorgstjenester og stimulere til innovasjon og næringsutvikling. Dette er et arbeid som pågår og som regjeringen vil følge opp framover. Stortinget vedtok i november 2020 endringer i helseregisterloven som skal legge til rette for enklere og tryggere tilgjengeliggjøring av helsedata til helseanalyser og forskning. Lovendringene innebærer at dagens pseudonyme Reseptregister skal etableres som et direkte personidentifiserbart legemiddelregister. Folkehelseinstituttet er i godt i gang med dette arbeidet. Et personidentifiserbart legemiddelregister er et viktig tiltak for å gjøre legemiddeldata lettere tilgjengelig for analyser og forskning. Videre ble vilkårene for tilgjengeliggjøring og sammenstilling av helseopplysninger samlet i helseregisterloven. Det gjør regelverket enklere og mer oversiktlig for alle som søker om tilgang til helsedata. Gjennom lovendringene er også grunnlaget lagt for å etablere Helsedataservice og

Helseanalyseplattformen som nasjonal løsning for tilgjengeliggjøring av helsedata. Helsedataservice er etablert med et enkelt søknadsmottak og forvalter helsedata.no med bl.a. felles søknadsskjema, metadatatjenester og variabelutforsker, filoverføringstjeneste.

Direktoratet for e-helse har besluttet å sette utviklingen av Helseanalyseplattformen på pause som følge av juridiske utfordringer med bruk av allmenn skyløsning på grunn av skjerpede krav fra EU etter Schrems II-dommen. Helse- og omsorgsministeren er likevel opptatt av at arbeidet med å forenkle tilgangen til helsedata ikke stopper opp. Direktoratet for e-helse har derfor fått i oppdrag å vurdere alternative løsninger for å realisere ambisjonen for Helseanalyseplattformen. Direktoratet vil både utrede muligheten for å ta i bruk løsningene i universitets og høyskolesektoren og å utrede ulike alternativer for å få på plass en dataplattform. Målet er å utnytte så mye som mulig av kapasiteten og mulighetene i eksisterende løsninger og det arbeidet som allerede er gjennomført. Det skal legges vekt på at hente ut nytte av de løsningene som allerede er på plass. Det gjelder innføring av ny felles sakbehandlingsløsning, videreutvikling av felles søknadsskjema og andre tjenester på helsedata.no.

I 2022 er det en prioritert oppgave å redusere saksbehandlingstiden. Her vil Helsedataservice ha en viktig rolle. Målet er å realisere så mye som mulig av det planlagte ambisjonsnivået.

3. Stortinget ber regjeringen etablere et forum for å legge til rette for samarbeid mellom offentlige og private aktører i helsesektoren.

Helse- og omsorgsministeren viser til at et slikt forum allerede finnes. HelseOmsorg21-rådet ble etablert i 2015 som en del av forrige regjering sin oppfølging av HelseOmsorg21-strategien fra 2014. I rådet deltar representanter fra private aktører og representanter fra helse- og omsorgssektoren i tillegg til universitets- og høyskolesektoren og pasientforeninger. Formålet med HelseOmsorg-21 rådet er å bidra til økt forskning av høy kvalitet og som er nyttig, innovativ og næringsutviklende innenfor helse og omsorg. Rådet skal bidra til dialog og en samordnet oppfølging av HelseOmsorg21-strategien og andre relevante strategiske dokumenter og meldinger, inkludert når det gjelder helsenæring.

4. Stortinget ber regjeringen i samarbeid med helseforetakene og forskningsmiljøene definere satsingsområder for økt forskning innen helsesektoren, etter modell av Oslo myelomatosesenter.

Regjeringen stiller seg bak innhold og retning i nasjonal handlingsplan for kliniske studier. Et sentralt tiltak i handlingsplanen er etablering av et forpliktende samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og helsenæringen, som skal være et profesjonelt mottakerapparat for industrifinansierte kliniske studier. De regionale helseforetakene er for 2022 tildelt 30 mill. kroner til formålet over statsbudsjettet, jf. kap. 732, post 78.

NorTrials-satsningen innebærer etablering av i alt seks NorTrials-sentre innen tematiske områder der helsenæringen og fagmiljøene i fellesskap har vurdert at Norge har særskilte

fortrinn. NorTrials-sentrene vil bli lagt til de seks universitetssykehusene, men vil fungere som lokale nav i nasjonale nettverk. NorTrials hadde sitt første styremøte i januar. Prosess for etablering av NorTrials-sentre er i gang.

5. *Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2023 med forslag om å utvide Skattefunn-ordningen slik at den treffer flere store aktører innenfor helsenæringen.*

Representantene foreslår at Stortinget skal be regjeringen om å fremme forslag i forbindelse med statsbudsjettet for 2023 om å utvide Skattefunn-ordningen slik at den «treffer flere store aktører innenfor helsenæringen». Skattefunn er en generell og rettighetsbasert ordning. Alle foretak i Norge med skattepliktig virksomhet har krav på Skattefunn-fracdrag for kostnader til forsknings- og utviklingsprosjekter som fyller vilkårene for støtte. Evalueringen av Skattefunn i 2018, av Samfunnsøkonomisk Analyse AS på oppdrag fra Finansdepartementet, underbygget at ordningen er et lett tilgjengelig lavterskeltilbud for næringslivet. Jeg kan ikke se at det er noen vilkår i reglene som skaper barrierer for store aktører innenfor helsenæringen mot å bruke Skattefunn-ordningen. Finansministerens vurdering er derfor at det ikke er noen aktuelle forslag som vil føre til at flere store aktører innenfor helsenæringen kan benytte ordningen. Stortinget bør derfor ikke pålegge regjeringen å fremme forslag om dette.

Dagens Skattefunn-ordning er svært generøs. Ordningen gir et direktefracdrag i skatt på 19 pst. av godkjente FoU-kostnader. Støttemottakere som ikke er i skatteposisjon, får utbetalt verdien av skattefracdraget. I praksis virker ordningen derfor som et skattefritt tilskudd på 19 pst. av godkjente FoU-kostnader. Samfunnsøkonomisk analyse AS konkluderte i sin evaluering fra 2018 med at innretningen til ordningen alt i alt gir et hensiktsmessig nivå på støtten.

Det at støtten gjelder likt for alle, uavhengig av størrelsen på foretaket og hvilken næring foretaket opererer i, gjør Skattefunn-ordningen enkel og ubyråkratisk. En annen fordel med at ordningen er generell, er at den ikke favoriserer visse grupper. Slik favorisering kan vri aktiviteten i økonomien på måter som er ugunstig for samlet verdiskaping. Dersom en skulle endre Skattefunn fra en generell ordning til en ordning som favoriserer visse næringer, vil det reise flere spørsmål, blant annet om avgrensning og forholdet til statsstøttereglene.

Støtte gjennom Skattefunn må være forenlig med EØS-avtalens regelverk for offentlig støtte. Etter EØS-reglene er maksimal støtteintensitet 25 pst. for store foretak og 35 pst. for små og mellomstore foretak. Grensene i EØS-regelverket er basert på at støtten er skattepliktig. Ved sammenligning med begrensningene gitt i EØS-reglene, må det tas hensyn til at støtten gjennom Skattefunn ikke er skattepliktig. Med dagens støttesats på 19 pst. er det ikke rom for å øke støttegraden for store foretak. Økt støttesats er derfor ikke et aktuelt tiltak for å gjøre ordningen mer gunstig for store aktører i helsenæringen.

Maksimalt kostnadsgrunnlag for Skattefunn-støtte er 25 mill. kroner i året. Maks grensen har blitt økt kraftig siden ordningen ble innført i 2002. Aktører med så store prosjekter at de treffer taket på 25 mill. kroner, bør søke støtte i de konkurransebaserte programmene dersom de har behov for mer støtte enn de kan få gjennom Skattefunn.

På dette grunnlaget fraråder finansministeren å vedta at regjeringen skal komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2023 med forslag om å utvide Skattefunn-ordningen.

Med hilsen

Jan Christian Vestre

